

Påtalet. Munter strambuks hos Egon Clausen på P1.

Tigerspring

Af SYNNE RIFBJERG

EN påtale er ifølge »Dansk Sprogbrug« »en fejl, en (utilbørlig) bemærkning«. Det er også en del af titlen på P1s ugentlige program »Læst og påtalet« med Egon Clausen som vært. Så er præmissen lagt klar fra begyndelsen; der er tale om en mand, der læser bøger og kalder deres forfattere ind til en påtale. I sidste uge var det Weekendavisens Lone Frank, der var indkaldt til strambuks i anledning af hendes bog »Klone de Tigre« om den store satsning inden for bioteknologi, som finder sted i Asien i disse år. Heldigvis for lytterne (og forfatterne) er det ikke en regulær skideballe, men snarere en engageret læser, der er bragt i affekt af et emne, der optager mange mennesker. I dette tilfælde spørgsmålet om der skal være grænser for, hvad man må pille ved i den menneskelige natur i videnskabens tjeneste.

Efter en indlevende udlægning af bogen, hvor Egon Clausen med sin stædige, vestjyske dialekt gjorde det klart, at der i hans øjne var tale om en »uhyggelig« bog, fik Lone Frank lov til at forklare sig i en virkelig underholdende dialog med sin modstander. Det affødte ikke alene lyst til at læse bogen, men også megen latter trods det alvorlige emne. Nok var Clausen uenig, men han var tydeligvis også betaget. Hvad enten man synes, at bioteknologi er Guds gave til menneskeheden eller Djævelens værk, var der i hvert fald tale om god radio, som kan genhøres på nettet eller høres for første gang på P1 hver uge tirsdag og lørdag (genudsendelse).

MEDIER weekendavisen

Nr. 39 30. september - 6. oktober 2005

Afrika-Europa-retur. Seværdig film om en europæiseret afrikaners gensyn med de varme lande.

Fødebyen hjemme i Senegal har svært ved at leve op til Jean Maries visioner og håb for fremtiden.

Knuste drømme

Af NIKOLAJ M. LASSEN

MED titlen »Drømmenes hotel« slår Helle Toft Jensen meget præcist an, hvad hendes dokumentarfilm fra Senegal handler om. Vi følger nemlig den midaldrende senegaleser Jean Marie da Sylva, som efter mange år i Belgien vender hjem til landsbyen Popenguine for at bygge et hotel og trække turisme og velstand til den lille by.

»Jeg kan huske første gang, jeg kom til Popenguine,« siger han: »Jeg var vel omkring ti år. Jeg havde lige mistet min far. Min mor levede, men hun var meget fattig.« Byen gjorde indtryk på den fattige dreng, som siden forlod Senegal for at prøve lykken i Belgien allerede som 17-årig. Her højt mod nord blev han gift og fik barn med en belgisk kvinde, men de blev skilt igen, og efter 26 år i det europæiske har Jean Marie valgt at rejse tilbage til Senegal som iværksætter og bygge, hvad han kalder sine drømmes hotel.

Det er en barndomsdrøm, der skal realiseres, siger han, men samtidig lugter det lidt af midtvejskrise og oprubshandling. Jean Maries liv i Europa er stagneret – sådan virker det – og hans søgen efter sine rødder og efter at komme »hjem« og finde ro er åbenlys.

Hans hotel skal være stort, lækkert og moderne og skal ikke ligne noget, som en hvid mand er kommet til Afrika for at lave penge på, fastslår han. Det skal derimod være et hotel med en afrikansk sjæl, en »kombination af afrikansk spontanitet og vestlig organisation,« som han udtrykker det. Og »et hotel hvor den hvide mand ikke spørger efter damer, så snart han har indlogeret sig.«

Vi følger byggeriet af hotellet i den lidt søvnige landsby, som ligger nogle kilometer fra stranden. Men allerede i denne fase lurer konflikterne, da Jean Marie ikke har tålmodighed med sine byggearbejderes indsats og kalder dem dovnede og

barnlige. Samtidig er mange i byen – ikke mindst rådet af de ældste – skeptiske over for det store byggeri og den fremmede Jean Marie med alle hans europæiske manerer og »kølighed«. Andre er decideret skeptiske over for turismen i det hele taget, og hvad den fører med sig. Jean Marie lader ufortrødent byggeriet fortsætte, selvom de stunder, hvor han tænksomt sidder alene og kigger ud i nattetørket, bliver flere og flere.

Da hotellet endelig står færdigt og efter en lille højtidelighed åbner for gæsterne, viser det sig – ikke særlig overraskende – at realiteterne for et moderne hotel i den lille by har svært ved at leve op til Jean Maries visioner og håb. Dels er det umådelig svært at få turister trukket til stedet, dels er hotellets daglige drift et puslespil, som ikke rigtig vil løses. Oven i det hele kommer så Jean Maries problemer med at falde til og blive accepteret efter et kvart århundrede i Belgien.

Han er blevet europæiseret i en grad, der er mere dybdegående, end han selv har lagt mærke til. Han snakker om sine landsmænd som fremmede og er i hele sin fremtoning anderledes end dem, han vil indlemmes hos og accepteres af. »Jeg boede i Belgien i 25 år. En afrikaner føler sig meget alene i Europa. Men jeg føler mig også meget alene her,« siger han opgivende.

Turister kommer der nemlig til byen, de indlogerer sig bare ikke på hotellet, men i stedet op og ned ad stranden i udlejningshuse, som hvide udlændinge ejer og lejer ud hjemme fra Europa. Og den hvide tilflyttende barejer med biks på selve stranden har bulen fuld af gæster hver aften, hvor der er leben og lir i luften mellem turister og lokale. Der er ingen idealistiske forbud mod købesex her.

Da det ser rigtig skidt ud for Jean Marie, og kreditorerne banker stadig hårdere på hans dør, bliver han opsøgt af den lokale taxachauffør, som

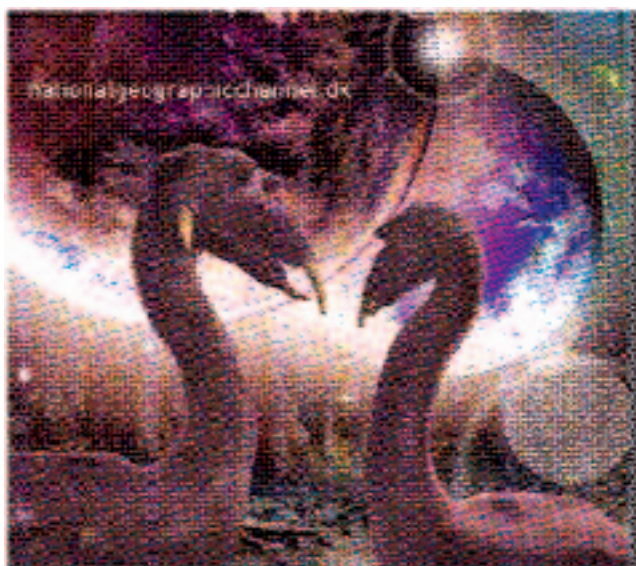
naturligvis er positivt indstillet over for turismen og dermed ønsker, at hotelprojektet lykkes. Han sætter et møde i stand mellem Jean Marie og byens råd, og her bliver samarbejdsproblemerne vendt og verbaliseret, så vi til slut kan se parterne tage skridt hen imod hinanden og et håb blive tændt for den hjemvendtes drømmeprojekt.

»Drømmenes hotel« ved ikke altid, om den skal være sjov eller alvorlig, men en alvorlig grundtone med indstik af humor er også fint. Dog kunne man have ønsket sig lidt mere fluen på væggen og lidt mindre eftertænksom Jean Marie-monolog til kameraet.

Med sit problembehandlende afsæt i konflikten mellem det afrikanske og det europæiske åbner filmen desuden for en globaliseringsdiskussion, som dog ikke for alvor tages i filmen. Antydningerne er dog også i orden. Her er masser af ubesvarede spørgsmål om kultur og etnicitet. Gavner turismen egentlig den lille hensygnede fiskerby? Er de batikfarvede etnoturister med drinks i hænderne, perler i håret og lyst til lidt uforpligtende afrosex egentlig et ønskeligt input, bortset fra de penge, de lægger? Er Jean Maries drøm om et flot hotel en drøm om noget helt andet – et anderledes, moderne samfund? Og kan et sådant samfund opnås gennem investeringer, der skal tækkes tilrejsende udlændinge og ikke de lokale?

Filmen er tankevækkende og lydefrit skruet sammen. Et diskret elektronisk musiklydspor kombineret med de prægtige lokale kunstnere Yossou N'Dour og Baaba Maal får filmen til at svinge og duve blidt, ligesom den varme vind, der blæser gennem byen. En seværdig film om de varme lande.

Drømmenes hotel. Instr.: Helle Toft Jensen. Danmark 2005. Distribution: DFI. Kan lånes på biblioteket.

Se det banebrydende dokumentarprogram, hvor forskere og videnskabsmænd giver deres bud på hvordan livet i rummet ser ud.

Det ydre rum

Søndag den 2. oktober kl. 22.00-24.00

NATIONAL GEOGRAPHIC CHANNEL

Think again